

УДК 616.32-053.3/.5

НЯНЬКОВСЬКА О.С.

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

ОГЛЯД ЗАСІДАННЯ РАДИ ЕКСПЕРТІВ У ГАЛУЗІ «ДИТЯЧА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ ТА НУТРИЦІОЛОГІЯ»

Резюме. У статті наведений огляд засідання ради експертів у галузі «Дитяча гастроентерологія та нутриціологія», що відбулось 28–29 листопада 2015 року в м. Трускавець, а також подана резолюція, що була ухвалена на нараді.

Ключові слова: діти, дитяча гастроентерологія, дієтотерапія, грудне вигодовування, функціональні за-
пори, функціональні кольки, зригування.

Серед фахівців, які заснували раду експертів у галузі «Дитяча гастроентерологія та нутриціологія», засідання якої відбулось 28–29 листопада 2015 р. у м. Трускавець, були: д.м.н. Шадрін Олег Генадійович (Київ), д.м.н. Няньковський Сергій Леонідович (Львів), д.м.н. Бекетова Галина Володимирівна (Київ), д.м.н. Добрянський Дмитро Олександрович (Львів), д.м.н. Клименко Вікторія Анатоліївна (Харків), д.м.н. Белоусова Ольга Юріївна (Харків), д.м.н. Зубаренко Олександр Всеволодович (Одеса), д.м.н. Банадига Наталія Василівна (Тернопіль), д.м.н. Стоєва Тетяна Вікторівна (Одеса), д.м.н. Платонова Олена Михайлівна (Київ), д.м.н. Няньковська Олена Сергіївна (Львів), к.м.н. Яцула Марта Степанівна (Львів).

У результаті проведеного засідання рада експертів ухвалила таку резолюцію.

Резолюція

Рада експертів

«Дитяча гастроентерологія та нутриціологія» 28–29 листопада 2015 р., м. Трускавець

Рада експертів засновується як робоча група із впровадження сучасних підходів у галузі дитячої гастроентерології та нутриціології в Україні.

Рада експертів «Дитяча гастроентерологія та нутриціологія» й Асоціація педіатрів-гастроентерологів та нутриціологів України наголошують, що харчування є одним з найважливіших чинників, що визначають взаємозв'язок людини із зовнішнім середовищем, і має програмуєчий характер, значною мірою зумовлюючи майбутній стан здоров'я, працездатність, стійкість організму до впливу оточуючих факторів. Водночас грудне вигодовування залишається золотим стандартом харчування для дітей першого року життя.

Особливе значення для підтримки здоров'я дитини має повноцінне й регулярне забезпечення її організму всіма необхідними макро- і мікронутрієнтами,

вітамінами й мінеральними речовинами в перші 3 роки життя. Недостатнє або неякісне харчування в перші роки життя дитини може мати значні наслідки для її здоров'я, включаючи сповільнений психомоторний і розумовий розвиток, поведінкові проблеми, дефіцит соціальних навичок, розлади уваги, проблеми з навчанням тощо.

Встановлено важливе значення олігосахаридів, пребіотиків, які містяться в грудному молоці і впливають на формування адекватного мікробіоценозу кишок, відповідних імунних реакцій і харчової толерантності, що, у свою чергу, веде до зменшення функціональних діарей, закріпів, кольок, зригувань та інфекційної патології. У зв'язку з цим у разі штучного вигодовування важливим є максимальне наближення рівня олігосахаридів у сумішах до рівня в грудному молоці. У клінічних дослідженнях доведено високу ефективність суміші галактоолігосахаридів/фруктоолігосахаридів у співвідношенні 9 до 1 в оптимальній концентрації 0,8 г на 100 мл суміші, що за функціональними властивостями наближена до ефективності олігосахаридів грудного молока. Стосовно жирового компонента дитячих молочних сумішей слід наголосити на важливості пальмітинової жирної кислоти, частка якої в грудному молоці є найбільшою (близько 25 %) серед усіх жирних кислот і яка необхідна для дитячого організму, оскільки є важливим джерелом енергії. Основним джерелом для її використання у дитячих сумішах є олії, такі як пальмова, кокосова та інші.

Звернули увагу на такі проблеми:

— у харчуванні дітей перших 3 років життя — недостатність інформації щодо важливості правильного

© Няньковська О.С., 2015

© «Здоров'я дитини», 2015

© Заславський О.Ю., 2015

харчування та його особливостей, включаючи необхідність адекватного забезпечення пребіотиками олігосахаридами, довголанцюговими поліненасиченими жирними кислотами, вітамінами та мікроелементами;

— недостатня увага приділяється проблемі функціональних розладів шлунково-кишкового тракту в дітей раннього віку, їх дієтичній корекції як медико-соціальної проблеми, починаючи від батьків і закінчуючи лікарями;

— недостатня інформованість лікарів у галузі нутриціології.

Рекомендували:

— тривале грудне вигодовування як золотий стандарт харчування для дітей першого року життя, а в разі його неможливості — високоадаптовані молочні суміші, у тому числі й із наявністю пребіотиків галакто- та фруктоолігосахаридів, як один із важливих критеріїв вибору;

— згідно з рекомендаціями ESPGHAN харчові втручання є більш ефективними для лікування функціональних розладів шлунково-кишкового тракту, включаючи кольки, ніж медикаментозна корекція;

— зважаючи на широке розповсюдження функціональних гастроінтестинальних розладів, ширше застосовувати можливості дієтотерапії:

- для штучного вигодовування дітей, які зригують, рекомендувати антирефлюксні молочні суміші, в'язкість яких підвищена за рахунок введення до складу продукту спеціальних згущувачів: таких, що не перетравлюються (камедь, що становить основу клейковини річкового дерева, особливо при схильності до запорів), або таких, що перетравлюються (модифікований рисовий крохмаль). Антирефлюксні суміші слід призначати диференційовано залежно від стану здоров'я дитини й інтенсивності регургітації як у повному об'ємі, так і для часткової заміни годувань. Тривалість застосування визначають індивідуально, а після досягнення стійкого терапевтичного ефекту дитину переводять на вигодовування звичайною адаптованою сумішшю;

- для корекції функціональних кольок, що доволі часто проявляються больовим синдромом, та діарей ширше використовувати суміші для функціонального харчування, які містять частково гідролізований білок, зі зниженим вмістом лактози, а також спеціальні дитячі кисломолочні суміші, вироблені за допомогою спеціальних пробіотичних бактерій. Такі суміші мають у готовому продукті високий рівень ферменту

лактази, рН, наближене до рН грудного молока, за рахунок цього добре сприймаються дітьми, не сприяють виникненню ацидозу й можуть використовуватися як повноцінне основне харчування;

- для штучного вигодовування немовлят із функціональними запорами слід використовувати адаптовані дитячі молочні суміші, важливим критерієм вибору яких є наявність в складі пребіотиків галактоолігосахаридів і фруктоолігосахаридів та β -пальмітинової жирної кислоти, ефективність яких доведена клінічними дослідженнями.

Визнали низьку обізнаність у галузі сучасної нутриціології, особливо в дітей раннього віку, дільничних педіатрів, сімейних лікарів, неонатологів, вузьких спеціалістів і медсестер, у зв'язку з чим ухвалили:

1. У 2016 році розробити методичні рекомендації щодо лікування функціональних розладів шлунково-кишкового тракту в дітей раннього віку (розсилка рекомендацій — 30.11.2015; отримання коментарів та пропозицій — до 14.12.2015; остаточне обговорення та затвердження — 21.12.2015) та проведення їх через МОЗ та Інформ-патент.

2. Провести у 2016–2017 роках круглі столи/майстер-класи/школи для педіатрів, сімейних лікарів, неонатологів та вузьких спеціалістів з дитячої гастроентерології та нутриціології в усіх областях України.

3. Запланувати проведення науково-практичної конференції з міжнародною участю з дитячої гастроентерології та нутриціології на весну 2016 року з можливим он-лайн доступом до участі в конференції в обласних центрах України.

4. Запланувати проведення регулярних зібрань ради експертів «Дитяча гастроентерологія та нутриціологія» з наступною нарадою у 2016 році.

5. Розробити й оновити методичні рекомендації щодо програм до- та післядипломної підготовки лікарів з питань харчування здорових дітей перших 3 років життя, дієтотерапії функціональних розладів шлунково-кишкового тракту, алергії на білок коров'ячого молока й іншої патології дітей раннього віку, вигодовування недоношених дітей, а також створити загальнодоступну базову модель підручника з дитячого харчування, у якому буде вся необхідна для навчання та викладання інформація, у подальшому розмістити її на сайті в легкодоступному місці.

6. Проводити «кущеві» регіональні тренінги з харчування для батьків та лікарів на різних рівнях.

Отримано 10.11.15 ■

Няньковская О.С.

Львовский национальный медицинский университет
им. Данила Галицкого

ОБЗОР ЗАСЕДАНИЯ СОВЕТА ЭКСПЕРТОВ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ «ДЕТСКАЯ ГАСТРОЭНТЕРОЛОГИЯ И НУТРИЦИОЛОГИЯ»

Резюме. В статье приведен обзор заседания совета экспертов по специальности «Детская гастроэнтерология и нутрициология», которое состоялось 28–29 ноября 2015 года в г. Трускавец, а также представлена резолюция, утвержденная на совещании.

Ключевые слова: дети, детская гастроэнтерология, диетотерапия, грудное вскармливание, функциональные запоры, функциональные колики, срыгивание.

Niankovska O.S.

Lviv National Medical University named after Danylo
Halatskyi, Lviv, Ukraine

REVIEW OF THE MEETING OF THE BOARD OF EXPERTS IN THE FIELD OF «PEDIATRIC GASTROENTEROLOGY AND NUTRITION»

Summary. The article presents the review of the meeting of the board of experts in the field of «Pediatric gastroenterology and nutrition», which took place on November 28–29, 2015 in Truskavets, as well as the resolution adopted at the meeting.

Key words: children, pediatric gastroenterology, diet therapy, breastfeeding, functional constipation, functional colic, regurgitation.